

DE VLAAMSE MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

EN DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Projectoproep naschools openstellen van
schoolsportinfrastructuur – Derde projectoproep - Principiële
goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1 ALGEMENE SITUERING

1.1.1 Aanleiding

In het Vlaams Regeerakkoord werd afgesproken dat de Vlaamse Regering werk zou maken van het 'Open School'-concept zodat o.a. de schoolsportinfrastructuur buiten de schooluren efficiënter wordt gebruikt.

In de beleidsnota sport 2014-2019 staat dat, naast het ondersteunen van nieuwbouw en renovatie van sportinfrastructuur, er ook oplossingen moeten gezocht worden binnen het optimaler aanwenden van reeds bestaande infrastructuur. Zo wil men er voor zorgen dat schoolsportinfrastructuur naschools beter kan opengesteld worden voor andere lokale actoren om zo de bezettingsgraad ervan te verhogen en het sportaanbod voor en door sportclubs en lokale besturen te verbeteren.

Ook in de beleidsnota onderwijs 2014-2019 wordt de visie van multifunctionele schoolinfrastructuur onderschreven.

1.1.2 Probleemstelling

Er is een algemeen tekort aan sportinfrastructuur in Vlaanderen. De bestaande sportinfrastructuur van scholen zou via naschoolse openstelling aan dat nijpend tekort voor een stuk kunnen tegemoet komen, maar vandaag de dag gebeurt dat nog onvoldoende.

Schoolsportinfrastructuur wordt immers vaak niet opengesteld omwille van praktische redenen: er is bijvoorbeeld geen aparte toegang naar de sportinfrastructuur of de andere schoollokalen kunnen niet apart worden afgesloten buiten de schooluren. Er is geen of onvoldoende sanitair of dat sanitair kan opnieuw niet worden afgesloten van de rest van de schoolinfrastructuur.

Daarnaast wordt schoolsportinfrastructuur vaak niet opengesteld omwille van exploitatie-redenen. Dat gaat over het fysiek openen en sluiten van de deuren, duidelijke afspraken over het gebruik van het sportmateriaal en de zorg daarvoor, het dragen van de exploitatiekosten, enz.

Tot slot is schoolsportinfrastructuur in sommige gevallen onvoldoende kwaliteitsvol voor de sportclubs en sportdiensten. Daarbij denken we aan vb. belijning die niet conform is aan de sporttechnische reglementen, onvoldoende verlichting om sport op een bepaald niveau te beoefenen, geen plaats om sportmateriaal van de sportclub of sportdienst (apart) op te bergen, geen of onvoldoende sanitair, enz.

Daarom keurde In 2016 de Vlaamse Regering, op voorstel van de minister van sport Philippe Muyters en minister voor onderwijs Hilde Crevits, een projectoproep goed voor het naschools openstellen van schoolsportinfrastructuur. Bedoeling van deze projectoproep was om de bestaande schoolsportinfrastructuur na de schooluren beschikbaar te maken voor sportclubs, sportdiensten en andere sporters. De samenwerking met sportclubs levert scholen extra (huur)inkomsten op en de leerlingen genieten mee van de bijkomende investeringen in de sportaccommodatie o.a. tijdens de lessen L.O..

Gezien het succes van de eerste projectoproep werd in 2017 een tweede projectoproep gelanceerd. Dankzij deze twee projectoproepen ontvingen al 140 scholen subsidies om hun schoolsportinfrastructuur te verbeteren en aan te passen en in ruil hiervoor naschools open te stellen voor clubs en sportdiensten.

Aangezien ook de tweede projectoproep opnieuw zeer succesvol was (167 scholen dienden een aanvraag in, waarvan 87 een subsidie ontvingen), willen minister Muyters en Crevits nog een derde projectoproep te lanceren. Deze derde projectoproep zal er ook voor zorgen dat het budgettair evenwicht tussen de beleidsdomeinen onderwijs en sport over de drie projectoproepen in evenwicht zal zijn. In de tweede projectoproep werd vanuit sport immers 3.000keuro meer geïnvesteerd.

1.1.3 Doelstelling

Via deze projectoproep wil de Vlaamse Regering opnieuw de drempels die er voor scholen bestaan wegnemen en hen een duw in de rug geven om hun bestaande schoolsportinfrastructuur buiten de schooluren, tijdens het weekend en in schoolvakanties open te stellen voor sportclubs, sportdiensten en andere gebruikers én de bestaande schoolsportinfrastructuur kwaliteitsvoller te maken. Op die manier wordt de beschikbare sportinfrastructuur optimaal benut en biedt het een antwoord op het nijpend tekort aan sportinfrastructuur in Vlaanderen.

1.1.4 Uitgangspunten

De drempels waarmee de scholen kampen, de middelen die zij hebben, de potentiële gebruikers enzovoort zijn heel divers. Het is dus onmogelijk om één oplossing aan te reiken voor heel de sector.

Bovendien heeft het schoolbestuur voor dit soort initiatieven vaak geen tijd/geld/zin of weten ze niet hoe eraan te beginnen of ze hebben enkel slechte verhalen gehoord terwijl er ook veel voorbeelden zijn waar het goed loopt. De projecten zouden dus best individueel gescreend en begeleid worden: wat is het probleem? Wat zijn mogelijke manieren om dat op te lossen (infrastructureel en beheersmatig),...? De projecten die op deze manier zullen gerealiseerd worden, zullen ook veel beter zijn en meer slaagkans hebben en beter kunnen dienen als voorbeeld/inspiratie, dan wanneer je ze niet begeleidt.

Infrastructuurprojecten in scholen worden, afhankelijk van het onderwijsnet, op een andere manier gefinancierd volgens de geldende Schoolpactwetgeving: AGION staat in voor infrastructuur in het gesubsidieerde onderwijs (vrij en officieel gesubsidieerd onderwijs). AGION subsidieert scholen voor 70% (basisonderwijs) of voor 60% (andere onderwijsniveaus) van de kostprijs van het schoolbouwproject. AGION subsidieert enkel infrastructuur, geen exploitatiekosten e.d. Scholen van het GO! zijn eigendom van de Vlaamse overheid: infrastructuurwerken worden voor 100% door het GO! bekostigd.

1.2 VOORSTEL

Het voorstel omvat het financieel ondersteunen van scholen voor infrastructuurwerken aan hun bestaande schoolsportinfrastructuur en voor een tussenkomst in de exploitatiekosten voor de bijkomende openstelling. Anders gesteld: er wordt zowel ingezet op 'kwaliteitsverbetering' (vloer, kledkamers, ...) als op 'nieuwe exploitatievormen of -afspraken' (sleuteldragers, digitale systemen, ...).

Scholen kunnen dus aanspraak maken op een enveloppefinanciering voor het bekostigen van twee soorten onkosten: infrastructuurwerken en exploitatiekosten.

In ruil voor deze financiële ondersteuning wordt de garantie gevraagd dat de schoolsportinfrastructuur gedurende ten minste twee jaar wordt open gesteld voor sportclubs, sportdiensten en andere sportorganisaties. Die garantie wordt aangetoond d.m.v. samenwerkingsovereenkomsten (o.a. huurovereenkomsten of gebruikersovereenkomsten) m.b.t. de exploitatie en het gebruik.

Het moet gaan over een extra bezetting ten opzichte van de eventuele reeds bestaande buitenschoolse bezetting op het moment van de oproep (schooljaar 2018 – 2019). Wat dus wil zeggen dat scholen die momenteel al een bepaalde inspanning doen, ook kunnen worden meegenomen indien ze een extra inspanning doen bovenop de bestaande bezettingsgraad.

Onder schoolsportinfrastructuur worden, in deze oproep, overdekte sportruimtes van allerlei aard verstaan maar die – na eventuele infrastructuurwerken die worden gerealiseerd i.h.k.v. deze projectoproep – een minimale netto-sportoppervlakte hebben van 200m² en max. 500m². Ook zwembaden komen opnieuw in aanmerking voor een eventuele subsidie.

De subsidie gaat naar de scholen zelf, maar het lokale bestuur moet haar ondersteunende rol spelen als facilitator.

De volgende uitgaven komen in aanmerking voor subsidiëring:

- Onroerende infrastructuurwerken i.f.v. de **toegankelijkheid**: deuren, poorten, sloten, beveiligingssysteem, automatische toegangssystemen die extra personeelskosten overbodig maken (bv. badgesysteem), ingrepen voor integrale toegankelijkheid, bijvoorbeeld i.f.v. G-sport,... Eventuele **buitenverlichting en een fietsenstalling**, nodig in functie van de toegankelijkheid van de sporthal kan voor maximaal 1/3 van de investeringskost gesubsidieerd worden.
- Onroerende infrastructuurwerken i.f.v. het **sportieve gebruik**: sportvloer, vast of verankerbaar sportmateriaal, belijning, verlichting, bergruimte voor sportmateriaal,...
- Onroerende infrastructuurwerken m.b.t. **sanitair, omkleedruimtes, doucheruimtes**

- Onroerende infrastructuurwerken m.b.t. allerhande **technieken**
- Onroerende infrastructuurwerken m.b.t. het verhogen van het **lescomfort** (bv. zonnewering, akoestische panelen, scheidingswand,...)
- Afschrijfbaar groot **los sportmateriaal** inherent aan de naschoolse sport (bv. spiegels, baskettorens, muziekinstallatie, vechtsportmatten, trampoline,...)
- Kosten van allerlei aard verbonden aan de **exploitatie** van de bijkomende openstelling (bv. personeelskosten, servicecontract voor toegangssysteem, onderhoudscontract, verzekeringskosten,...).

Omwille van de reguliere financiering bij onderwijsinfrastructuur, moet voor de ondersteuning van infrastructuurwerken uitgegaan worden van de reguliere bedragen of subsidiepercentages binnen onderwijs (60-70-100%) met telkens een gelijke cofinanciering tussen sport en onderwijs. Voor hogescholen en universiteiten wordt een subsidiepercentage van 50% toegepast.

Voor het bepalen van het subsidiebedrag voor infrastructuur worden de bestaande financieringspercentages bij de verschillende onderwijsnetten gevolgd, waarbij er voor de toekenning van de projectsubsidie telkens een gelijke cofinanciering is tussen de beleidsdomeinen sport en onderwijs. Aangezien er bij de tweede projectoproep 3.000 keuro meer vanuit het beleidsdomein sport werd geïnvesteerd, zal voor de derde projectoproep het totale subsidiebedrag (3.000 keuro) vanuit het beleidsdomein onderwijs komen. Dit zal via een herverdelingsbesluit van het Departement Onderwijs en Vorming naar het Agentschap Sport Vlaanderen komen. Hierdoor zal de administratieve opvolging, net als bij de vorige 2 projectoproepen, opnieuw door Sport Vlaanderen gebeuren. De maximum subsidiebedragen voor infrastructuurwerken volgen derhalve deze subsidiepercentages: een maximaal totaal subsidiebedrag van 210.000 euro voor GO-scholen, van 130.000 euro voor scholen van het gesubsidieerd onderwijs uit het secundair onderwijs en 150.000 euro voor scholen van het gesubsidieerd onderwijs uit het lager onderwijs. Voor hogescholen en universiteiten ligt het plafondbedrag op 110.000 euro. Voor exploitatiekosten kan een max. ondersteuning van 50% van de exploitatiekost van de bijkomende openstelling met een plafondbedrag voor de subsidie van 20.000 euro.

Binnen dit project zal het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB) opnieuw een begeleidingsopdracht opnemen. Voor 2018 kan dit worden opgenomen in hun nog lopende opdracht tot eind 2018. Het voorstel is om deze opdracht dan nog te verlengen tot eind maart 2019. Hiervoor wordt budget van 8.000 euro voor voorzien.

1.3 BEOORDELING VAN DE INGEDIENDE PROJECTEN

Er wordt nagegaan of de ingediende dossiers voldoen aan de minimale eisen. Vervolgens worden de dossiers die aan de minimale eisen voldoen, aan de ambtelijke beoordelingscommissie overhandigd die instaat voor de inhoudelijke beoordeling en die een advies overmaakt aan de Vlaamse ministers bevoegd voor sport en onderwijs. De uiteindelijke selectiebeslissing wordt, op voorstel van beide ministers, genomen door de Vlaamse Regering.

De subsidieaanvragen zullen worden getoetst aan de volgende criteria:

- 1) Het aantal uren buitenschoolse bezetting dat wordt gecreëerd, ook rekening houdend met bezetting in de weekends en schoolvakanties. Zowel het totale aantal uren als de extra inspanning worden meegenomen in de beoordeling. De extra inspanning moet minstens een extra bezetting van gemiddeld 5 uren op weekbasis per kalenderjaar zijn. De bezetting moet worden aangetoond a.d.h.v. sjabloon 4 (25%)

- 2) Het sportaanbod dat specifiek wordt aangeboden tijdens de twee uren vlak na afloop van de lessen¹, bijvoorbeeld in het kader van sport na school voor de leerlingen. Dit criterium wordt zowel kwantitatief als kwalitatief bekeken: zowel het aantal sport- en beweeguren uren dat in deze tijdsvork wordt gecreëerd als de manier waarop de sport wordt georganiseerd, worden mee in rekening gebracht bij de beoordeling. Het kwantitatieve luik moet aangetoond worden a.d.h.v. sjabloon 5 (15%)
- 3) Focus op maatschappelijk achtergestelde buurten: de mate waarin de participatie van kinderen/mensen uit kansengroepen uit de buurt wordt bevorderd. In welke mate wordt de buurt van de school geconfronteerd met aspecten van kansarmoede (bv. ligging school op basis van de dynamische atlas van buurten in moeilijkheden, samenstelling van de buurt en/of leerlingenpopulatie, data op basis van gemeentelijke dienst welzijn, OCMW, lokale vzw's, (sport)verenigingen, buurtsport...) en op welke wijze wordt de participatie van mensen uit kansengroepen tot het buitenschoolse sportaanbod bevorderd? (10%)
- 4) De kwaliteit van het exploitatieplan: samenwerking, lange termijn-denken, innovatieve ideeën rond openstelling, aandacht voor sociale economie, duidelijke begroting... (25%)
- 5) De kwaliteit van het aanbod: in hoeverre wordt de schoolsportinfrastructuur kwaliteitsvoller voor clubs, sportdienst en tegelijkertijd voor de lessen lichamelijke opvoeding? Beschrijf duidelijk de situatie van de schoolsportinfrastructuur voor de geplande werken. En hoe zal de schoolsportinfrastructuur er uit zien na de geplande investeringen (toegankelijkheid, kleedkamers, sanitair, douches, sportvloer, vaste sporttoestellen, ingrepen rond energiebesparing en andere)? Het toevoegen van foto's wordt ten zeerste aangeraden. (25%)

Bij gelijke scores wordt voorrang gegeven aan de projecten die het hoogst scoren op het criterium 'aantal uren buitenschoolse bezetting' (criterium 1). Indien er dan nog ex-aequo's zijn wordt gekeken naar wie het best scoort op het criterium 'Focus op kansarmoede' (criterium 3).

1.4 ADVIES VAN DE VLAAMSE SPORTRAAD

De Vlaamse Sportraad bracht op 3 mei 2016 al advies uit over de eerste projectoproep. De Vlaamse Sportraad stond toen heel positief ten opzichte van dit initiatief. De doelstelling van deze projectoproep sluit immers aan bij een aanbeveling van de Vlaamse Sportraad in het Memorandum van de Vlaamse Sportraad 2014-2019. Wel deed de Vlaamse Sportraad enkele suggesties voor de verdere uitwerking toen. Daar werd toen al gedeeltelijk op ingegaan. Deze nieuwe projectoproep komt nu ook tegemoet aan de suggestie van de Sportraad om de subsidie ook open te stellen voor hogescholen.

Aangezien deze derde projectoproep voortbouwt op de vorige twee zal deze nu dan ook enkel ter kennisgeving aan de Vlaamse Sportraad worden overgemaakt.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De Vlaamse Regering trekt voor dit initiatief 3.008 keuro uit.

¹ Voor hogescholen en universiteiten wordt enkel de bezetting door niet-studenten in rekening gebracht. Het sportaanbod voor de eigen studenten wordt immers al gesubsidieerd op basis van het decreet van 3 april 2009 houdende de toekenning van subsidies voor de uitbouw, de coördinatie en de promotie van het sportaanbod van de studentenvoorzieningen van de Vlaamse universiteiten en hogescholen en de erkenning en subsidiëring van een Vlaamse overkoepelende studentensportvereniging.

- Vanuit het beleidsdomein onderwijs wordt 3.000 keuro voorzien op begrotingsjaar 2019. Bij het vastleggen van de subsidies zal een herverdelingsbesluit worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering (van Departement Onderwijs en Vorming naar Agentschap Sport Vlaanderen, begrotingsartikel HGO-1HFG5AE-WT, 1HF480, schoolsportinfrastructuur). Dit budget dient zowel voor infrastructuur- als exploitatiekosten.
- Vanuit het beleidsdomein sport wordt 8.000 euro voorzien op begrotingsjaar 2019, begrotingsartikel HGO-1HFG2AE-WT, 1HF451 (werkingsmiddelen infrastructuur) voor de verlenging van de begeleidingsopdracht van ISB tot en met eind maart 2019.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 25 september 2018.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 3 oktober 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- Personeel: het voorstel kan een beperkte weerslag hebben op het gebied van personeelsinzet. Scholen kunnen met lokale sportdiensten bv. samenwerkingsovereenkomsten afsluiten om het project mee te financieren, op te volgen en te beheren.
- Uitgaven: het voorstel kan een weerslag hebben op de uitgaven van gemeentebesturen indien van een school op haar grondgebied een projectaanvraag zou geselecteerd worden. Voor de infrastructuurwerken van scholen van het gesubsidieerd onderwijs (via Agion) moet immers gezocht worden naar ofwel 40% ofwel 30% eigen financiering door scholen of lokale besturen. Ook voor de uitgaven van de exploitatie moet de school (in elk onderwijsnet) zelf zorgen voor 50% van de exploitatiekost. Ook hier kan het lokale bestuur een rol in spelen.
- Ontvangsten: het voorstel heeft geen weerslag op de inkomsten van de lokale besturen.
- Conclusie: het voorstel heeft weerslag op de werking van de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Dit voorstel heeft geen weerslag op het Vlaams personeelsbestand en –budget. Het project wordt gecoördineerd door Sport Vlaanderen waar het nodige personeel aanwezig is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Deze subsidie beoogt geen regelgeving en bijgevolg is geen reguleringsimpactanalyse vereist.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan deze nota en het bijgevoegde voorstel van projectoproep voor het naschools openstellen van schoolsportinfrastructuur.
- 2° de Vlaamse ministers bevoegd voor sport en onderwijs te belasten met het organiseren van de projectoproep, inclusief het begeleidingstraject, het bijeen roepen van een

beoordelingscommissie en het voorleggen van een voorstel van selectiebeslissing aan de Vlaamse Regering.

3° voor dit initiatief een bedrag van 3.008 keuro op begrotingsjaar 2019 aan te rekenen. Op de begroting van het Departement Onderwijs zal, in het kader van de politieke afspraak m.b.t. budget 2019, 3.000 keuro extra worden opgenomen voor deze projectoproep. Bij het vastleggen van de subsidies zal een herverdelingsbesluit worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering (van Departement Onderwijs en Vorming naar Agentschap Sport Vlaanderen).

De Vlaamse minister van Onderwijs

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Philippe MUYTERS

Bijlagen:

- Ontwerp van projectoproep
- Het advies van de Inspectie van Financiën
- Begrotingsakkoord